

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena o—nil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserate) uredništvo in upravnštvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnštvo je v Ptiju v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do pondeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 4.

V Ptiju v nedeljo dne 22. februarja 1903.

IV. letnik.

Klerikalni boj zoper „Štajerca.“

Zadnji čas je začela briti proti „Štajercu“, kakor se nam piše iz večih krajev na Spodnjem Štajerskem posebno huda burja, povzročena od sovražnikov kmeta, toraj tudi „Štajerca“, namreč od klerikalcev, med katere moramo žalibog računati tudi mnogo naših duhovnikov. Mi pišemo mnogo naših duhovnikov, ker lahko z veseljem pritrdimo, da še živi med ljudstvom marsikateri, čeprav morda že sivolas mož, kateri je prevzel težko breme Kristusovega učenstva, in kateri to breme nosi v poštenosti in v ponižnosti, skrbeč za duše, kojih pastirstvo se je njemu izročilo.

Tisti prijetni časi, ko so duhovniki govorili: „Ne glej kaj delam, ampak poslušaj, kar te učim“, so minuli. Naprednjaki in toraj pač najbolj napredni časopisi delajo na to, da bi spravila duhovščina svoje življenje v soglasje s svojimi nauki in to je, kakor nam bode pač vsaki pameten človek moral pritrditi, gotovo plemenito delo.

Zato je bil tudi „Štajerc“ kot glasilo spodnjestajerskih naprednih kmetov tu in tam primoran, tega ali onega duhovnika pokazati svetu v taki luči, kakor si jo je zasluzil, bilo je treba tu in tam zagrinjalo odstraniti, da je vedel tudi svet, da ostane duhovnik, čeprav je dobil vse mašnikove blagoslove, vendarle človek in da on ravno tako lahko greši in zabrede na pota, ki niso pravi, kakor vsak drugi. A odločno pa trdimo tukaj, da nismo nikdar nobednega duhovnika napadali kot takega, temveč le kot človeka, ki je, kakor pogovzano, zabredel na kriva pota.

Ce nekteri duhovniki nočejo iz lepa kreniti na

pravo pot, potem jih je treba z ojstrejšimi sredstvi pripraviti za njo, treba je take duhovnike privleči s silo, z brcami na pot dobrega vedenja in za to ni boljšega sredstva, kakor da se brezobzirno razkrinka njihovo počenjanje in da se ljudstvo o njem poučuje.

Vi, dragi nam čitatelji, pa razsodite sami, ali smo mi kedaj pisali o katerem duhovniku kaj lažnijeviga, sploh pa vè vsaki, da ne sme nihče v kakem časopisu pisati lažnjivih dogodbic o kakem človeku, posebno ne o kakem duhovniku, ker ta lahko časnik toži, in postava kaznjava urednika.

Naš „Štajerc“ še ni bil nikdar zaradi svojega pisanja kaznovan, še nikdar ni bil niti v tožbi!

Toraj sodite kmetje, a razsodili že ste itak davno sami, ker to, kar se piše v našem listu o tem ali onem duhovniku, to je volja ljudstva, to je volja kmetov, a ne naša volja. Naši dotični članki so bili napisani vedno od kmetov a ne od nas, vedno so se nam doposlali, ali pa je prišel kateri kmet osebno k nam in nam je označil tega ali onega domačega duhovnika, ker je njegovo življenje opazoval, in ker je hotel spraviti s tem svojega dušnega pastirja nele njemu; temveč tudi sebi in svojim sofa ranom v prid zopet na pravo pot.

Nikdar ni šel nihče od našega uredništva ali upravnštva po farah vprašat, kako živi ta ali oni duhovnik, temveč ljudstvo, toraj kmetje so nam pisali sami in ti še seveda komaj tedaj, ko je prikipelo počenjanje v farovžu do vrhunca, ko je prekoračil vse meje in ko si že kmetje niso več drugače mogli pomagati.

Toraj kmetje so nam pisali in sicer še le tedaj, stnko so sprevideli, da počenjanje njihovega dušnega pastirja upliva slabo na njihove družine, ko so spre-

videli, da preti ravno od njega njihovi mladini nevarnost, ker se pohujšuje ravno od istega človeka, kateri bi jo moral podučevati v pravem krščanskem življenju. Kmetje so nam pisali, in to dejstvo pa je neovržena resnica, o kateri smo popolnoma prepričani, da kmet, ako hoče svojo mladino pred pretečo jej nevarnostjo varovati, nikdar ne laže!

Sicer pa nismo sprejeli nobenega dopisa, kateri ne bi bil od dopisovalca, našega naročnika podpisani. Ako pa kmet kako pismo podpiše, potem je popolnoma gotovo, da ne bode laži, ki so se nakopičile iz sovraštva, potrdil s svojim podpisom, ker vše, kako drag lahko postane kak podpis. Sicer pa so bili lopisi od naprednjakov, in naprednjak je davno premagal stališče klerikalca, kateri iz osebnega sovraštva obrekuje človeka.

In zakaj so nam to pisali kmetje? Rekli že smo, ker so se bali za svojo mladino in to je tudi res. Saj ve vsaki kmet, koliko pokvari slab duhovnik na kaki tari, vsak ve, da tega, kar je eden zakrivil, sedem poštenih, pravih duhovnikov ne more popraviti.

A vedite, da od takih dopisov nismo priobčili vseh, vedite, da smo marsikateremu prizanesli, in take dopise shranili v našo „črno škatlj“, meneč, da se bode dotičnik poboljšal, ako mu samo namig-nemo s kako opazko.

Mi smo toraj ravnali, kakor je treba, da se pomaga kmetu, naše stališče je bilo in bode vedno pravično, čisto!

A klerikalci?

Oglejmo si njihovo stališče!

Namesto, da bi naš trud pripoznali, namesto, da bi nam pomagali braniti kmeta preteče mu ne-

varnosti, porabljojo ves svoj upliv v ta namen, da bi nam naše stališče podkopali in svoje utrdili. Ako smo mi pisali, da je ta ali oni duhovnik živel nepošteno, ako smo namignili, da se ni držal šeste božje zapovedi in dolžnosti njegovega svetega stana, potem so zagnali klerikalci krik in vik, prali so vedenje takega duhovnika, čeprav je bilo očividno napačno, češ ni res, saj pošteno živi, saj je čist, kakor angelj! Njihovo stališče je toraj tako, da zahtevajo, da bi tak duhovnik še nadalje tako živel, toraj bil starim in najbolj pa seveda neizkušeni mladini v pogubo. Saj veste vsi, kako pogubonosen je stavek, glaseč se: „Ja, ako duhovnik tako nepošteno živi, duhovnik, kateri vsaki dan presveto Rešnje Telo zavžije, kateri vsaki dan živega Boga na oltar pokliče, duhovnik, ki bi moral biti čist kakor angelj, potem tudi za moje grehe ne bode kazeni preostra.“

Taka misel je nevarna kmečki mladini, proizvaja in podpira jo klerikalno stališče, katero toraj smemo imenujemo, da je nečisto.

Kar spravijo klerikalni listi na dan, to ni druga nič, kakor navadno iztok mnenja mladih, neiskušenih kaplanov, saj dobavlja mariborsko umazano glasilo d o p i s e s a m o o d d u h o v š c i n e !

Obupno vpije mariborski klerikalni listič, in to obupno vpitje priča, da smo mi ubrali prave strune, v vsaki številki piše ta listič, da je „Štajerc“ že popolnoma na koncu, da ga je v tej ali oni vesi odpovedal že zadnji naročnik. Pridite dragi nam, vsaki drugi petek na ptujsko pošto gledat in videli boste, koliko se „Štajerca“ odpošlje, videli boste, da ga gre vsakokrat več v svet!

Zakaj pa vendar podkapajo klerikalci naše sta-

Pri spovedi v s a k i je bil že navzoč,
In kjer ni pomagal farovž razglašen,
Je moral še priti „misjon“ na pomoč!

6.

V adventu ga župnik je hotel ženiti,
S kaplanom ga ženita v postu obà,
Za pričo ponudil se dohtar je zviti,
In farška bi Mica za „jungferco“ šla.

7.

A „Štajerc“ za vso to druhal se ne briga,
Zaljubil v prostosti se lep je pogled,
Prostost pa oklepa farška veriga,
A vendar od deve te „Štajerc“ je vnet.

8.

Tedaj, ko od spon se zadnja raztrga,
Katere lomiti je „Štajerc“ začel,
Tedaj, ko premaga druhal se ta grda,
Tedaj bo mladenič naš devo objel.

9.

In kmete napredne, drage mu brate,
Kateri k ženitvi pomagali so,
Vse te pa povabil bo „Štajerc“ kot svate,
A zakon pa dolgi — večen naj bo!

„Štajerc“ kot ženih.

1.

Vsak drugi četrtek po svetu odide,
Mladenič iz Ptuja vesel in krepak,
In ako na dom ti po volji ne pride,
Gotovo zaslepljen si farški — bedak!

2.

In pošta ga nosi po celem že sveti,
A „Štajerc“ mu pravi vsak poštenjak,
Od njega Vam hočem danes zapeti,
Saj veste, da kmečki je on korenjak.

3.

Kaplanček se vsaki njega ustraši,
In župnik nekteri pred njim zarudi.
Trepečejo vsi klerikalni pristaši,
Ker kmete nam drage iz spanja budí.

4.

Ni čudo, da ženske ne more dobiti,
Čeprav se mu vedno dobro godi,
Čeprav jih stotero ga hoče vloviti,
Med kmeti je preveč še farške — soli!

5.

Iz prižnice v s a k e je bil že oglašen,

lišče? Dragi nam, samo radi tega, ker se nas bojijo sami, ker se bojijo za svoje izvoljence, ker so prepričani, da pride danes ali jutri ta ali oni njihov ljubljene v dolgi črni suknji tudi na vrsto, in bode v naših predalih posvetlen od luči, kakor jo je zaslužil.

A ne samo zgoraj, (toraj v Mariboru) nam delujejo nasproti, ne, kakor kažejo naši dopisi, v mnogih krajih se porabi vsako sredstvo proti „Štajercu“ ravno od duhovnikov. V mnogih krajih rečemo, povsod hvala Bogu ne, ker niso vsi duhovniki taki, da bi imeli vzrok nas sovražiti, in se nas bat!

Vedite namreč kmetje, da tisti duhovnik, kateri najbolj kriči proti „Štajercu“ na prižnici (kancelnu), tisti kateri smatra čitanje našega lista v spovednici za greh, ni kaj prida, ker hoče naše stališče samo radi tega podkopavati, ker ve, da ima sam prav mnogo grehov na duši, ker ve, da ne živi tako, kakor zahteva njegov sveti stan, in se radi tega boji, da bode prišlo njegovo slabo življenje danes ali jutri gotovo skozi „Štajerca“ na svetli dan. Radi tega se nas boji in radi tega nas zmerja!

Od pravega dušnega pastirja, in zopet nam je treba hvaliti Boga, da še jih je mnogo takih, ni bilo in ne bode nikdar nič slišati proti „Štajercu“, ker on spolnjuje dolžnosti svojega stanu, on tako živi, da se mu ni treba batiti, da bi bilo njegovo ime in njegovo vedenje orisano v našem listu! Seveda slabega o njem ne moremo ničesar pisati, — hvaliti pa ga žalibog ne smemo, ker bi ga s tem razpostavili strašnemu preganjanju vseh tistih duhovnikov, kateri imajo vzrok, da se nas bojijo.

In kakor smo začeli, tako bomo tudi nadaljevali. Brez ovinkov povemo, da dokler bode imel „Štajerc“ odprte svoje predale, se bode doslednje držal svojega čistega stališča!

Proti naši edino pravi katoliški veri nismo bili nikdar in ne bodemo, prči pravemu duhovniku tudi ne, tisti pa, katerim je treba poboljšanja, pridejo še vvi na vrsto!

Brat Veseljak.

Pred многimi leti živel je zelo hraber in pogumen vojak, zaveljo svoje vedno dobre volje in veselosti brat Veseljak imenovan. Kakor so ga njegovi drugovi radi imeli in ljubili, istotako so se ga bali njegovi sovražniki, ker na bojišču mu ni bilo enakega. Ali, ko se je bil mir sklenil, bilo je mnogo vojakov odpuščenih in tudi brata Veseljaka zadela je osoda, da je moral s štirimi groši in kosom kruha v roki zapustiti vojsko in oditi.

Potajoč našel je sv. Peter, kateri je v podobi berača sedel na poti in prosil brata Veseljaka milosćine. »Težko bo kaj dragi moj«, odgovoril je ta. »Jaz sem sam ubogi revež, ki imam: samo štiri groše in kos kruha, ko bom s tem gotov, moral bom beračiti, kakor ti. A vendar boš nekaj dobil.« Sedaj je razdelil kos kruha na četiri dele, dal en del kruha in en groš sv. Petru. Sv. Peter se je zahvalil in odšel, vsesed pa se je drugi in tretjikrat vsikdar v drugi podobi berača na pot, brat Veseljak se ga je usmilil in mu je dal vsakikrat en del kruha in en groš. Ko je imel še malo kruha in samo en groš, šel je v krčmo, ki je stala tik ceste, jel je kruh in si dal za groš piva prinesiti. Ko je to potrošil, prišel je sv. Peter v podobi vojaka proseč zopet milošćine. »Ko bi ti prej prišel,

Kmetje, pazite na duhovnika, kateri zmerja naš list, ker ima gotovo vzrok, da se nas boji, in tak duhovnik, kateri se boji naprednega časopisa, je go tovo nevaren za Vas in posebno za Vašo mladino!

Na svetlo z njegovim slabim vedenjem, njemu samemu, Vam kmetje in naši lepi domovini v prid!

Dalje prihodnjič.

Spodnje-štajerske novice.

Dvojna zlata poroka. Od Male Nedelje se nam poroča: Tukaj se je vršila dne 11. tega meseca redka slavnost, namreč dvojna zlata poroka. Slavljenici so bili: Anton in Tereza Horvat iz Moraveč, ter Martin in Urša Sodec iz Precetinec. Slavnost bi pa bila še dosti lepša, ko bi ne komandirala pri nas farovška gospodična lepa Polonca, katera je imela dne 9. t. m. svoj god in gospod župnik zaradi tega nikakor ni utegnil sv. zakramentov, posebno sv. zakona deliti. Kam smo prišli in kam še budem, če nam bodejo gospodične iz farovža ukazovale? Iz dna srca želim, da bi se slavljenici še učakali v zdravji in veselji mnogo let, in tudi, da bi se gospodična Polonca ne utikala v stvari, katere jo popolnoma nič ne brigajo.

Sz . . . . i.

Župnik v Črešnjevcu. Naš slavni prijatelj, župnik Sušnik v Črešnjevcu pri Slov. Bistrici, krajski rojak, je te dni dobil od svojih faranov prav regimentno spričevalo. Tako dolgo je dražil svoje farane, da so ti vendar le enkrat zgubili z njim potrpljenje. Te dni se je podalo več kakor deset možev iz vrle, napredno misleče črešnjevske fare župnika tožit k g. knezoškofu Napotniku v Maribor in ga prosit, da bi jih rešil, da bi jih branil tega župnika. Med temi moži so bili župani (občinski predstojniki) vseh treh občin v tari, ter načelnik konkurenčnega odbora. Škof se je mnogoštevilnih odposlancev črešnjevske fare tako ustrašil, da jih je poslal h kanoniku Hergu. »Zakaj pa Vas pride toliko, je vprašal škof?« Kmet pa mu

prijatelj, « rekel je Veseljak, »bil bi ti rad pomogel, sedaj imam tako mnogo in tako malo, kakor ti in ako ti je drago, lehko skupaj beračiva.« — »No, tega meni baš ni potrebno«, reče sv. Peter, »jaz razumejem nekoliko od doktorstva in s tem se bom že preživil. Ti pa me moraš spremljati in lahko imas vsakokrat polovico mojega zasluzka.«

»Jaz sem s tem zadovoljen, rekel je brat Veseljak in potem sta šla oba dalje. Ko sta kratek čas potovala, prišla sta do neke hiše, iz katere sta slišala javkanje in jokanje. Gresta toraj v njo, in najdeta umirajočega moža in jokajočo ženo. »Ne jokajte se,« rekel je Peter, »temu možu se lahko da pomagati.« Potem je vzel iz žepa mažo, s katero je mož čelo namazal in mož je v tem trenutku vstal zdrav iz postelje. Mož in žena bila sta presrečna in sta vprašala s čim bi skazala svojo hvaležnost. Ko Peter na noben način ni hotel nič vzetih, dregnil ga je brat Veseljak in mu prišepnil: »Pa vzemi nekaj, saj midva potrebujeva.« Medtem je prinesla žena jagnje, s katerim je hotela Petra prisiliti. Ko pa Peter tudi jagnjeta ni hotel vzetih, rekel mu je brat Veseljak: »No pa ga vzemi, saj ničesar nimaš, kako pa hočeš živeti! Potem je Peter vendar rekel: »Naj bo, jaz čem jagnje vzetih, ali nesel ga ne bom, ako hočeš ti to storiti, mi je prav.«

»To ni nikaka težava,« odgovoril je brat Veseljak na loživši si jagnje na rame.

odgovori: „Gospod, nas je 12 tukaj, a več kakor 200 faranov smo komaj pregovorili, da so ostali doma, ker so hoteli z nami iti, da bi se pritožili radi župnikovega postopanja!“ — Te besede sodijo dovolj o župniku. Sicer smo mi župnika Sušnika v „Štajercu“ parkrat prav pošteno podbrivali, toda kakor vidimo se ni poboljšal. „Gospodar“ in „Fihpos“ pa sta po svoji stari navadi tega svojega ljubljenca prav pridno zagovarjala. Kmetje, kdo Vam je že le dobro — „Štajerc“ ali „Gospodar“? Berite naš današnji uvodni članek! Že tukaj imate krasen dokaz za naše trditve!

Mlin na Dravi zgorel. Dne 7. t. m. je zgorel v Zabovcih veliki mlin posestnika Tement, kateri je plaval ob bregu Drave na mlinski ladji. Mlin je popoloma zgorel, in posestnik ima škode nad 5000 goldinarjev, ker ni bil proti ognju zavarovan. Kmetje, dajte si Vaša poslopja zavarovati. Nam je znano neko zavarovalno podjetje, katero tirja za zavarovanje prav malo plačila, in katero izplača, ako se zgodi nesreča, takoj celo zavarovano svoto, ne da bi kaj odtegnilo. Naslov in vsa pojasnila pošlje „Štajerc“, treba je priložiti za odgovor znamko (marko).

Tat. Dne 8. t. m. so bile pri ptujskem trgovcu g. Slawitsch trojne spodnje moške hlače, katere so visele pred trgovino, vkradene. Slučajno je videl nek gospod to tatvino, a ni mu bilo mogoče tata prijeti in ga izročiti policiji, a vendar pa ga je s p o z n a l. Omenjeni trgovec zahteva svoje blago nazaj, ker bi bil drugače primoran celo stvar naznaniti sodniji!

Umrl je dne 16. t. m. ptujski mestni občinski tajnik gospod E. Schalon. Umrl je bil jako blag značaj in mnogo siromakov zgubi v njem svojega očeta. Gospod Schalon je bil premožen in je podpiral z dohodki svojega premoženja siromake ne le v Ptui, temveč tudi v ptujski okolici. Čeprav je bil Nemec, je dobil od njega marsikateri siromaški Slovenski prav izdatno podporo. Naj bode blagemu ljubitelju siromakov zemlja lahka!

Potem sta šla naprej in sta prišla v gozd, tukaj je rekел brat Veseljak svojemu drugu: »Glej, to bi bil lep prostor tukaj bi mogla jagnje speči in pojesti.«

»Jaz sem s tem zadovoljen, ali peči pa nevem, ako hočeš ti ta posel izvršiti, šel bom jaz med tem okoli po gozdu in bom iskal zelišča. Ali ti ne smeš prej jesti začeti, lokler jaz ne pride, ne bo ti treba na me dolgo čakati.«

S tem je bil brat Veseljak zadovoljen, zakljal je jagnje, obesil na kol in ga spekel. Pečenka bila je pripravljena, ali Petra še ni bilo nazaj, bratu Veseljaku so se zelo skominice vrtele, ker meso je prijetno dišalo in on je poskusil jagnjetovo srce. To mu je posebno dobro teknilo, tako, da je meni nič ebi nič celo srce snedel. Sedaj prišel je stoprav Peter nazaj in rekel:

»Ti lahko celo jagnje sam pojesh, samo srce bi rad jaz mel, ono mi daj.«

To bratu Veseljaku ni bilo posebno po godu, delal si je kratek čas, kot da bi srce iskal, potem je rekел Petru: »Srca ni tukaj.« — »No kje bi pa bilo?« reče Peter.

»To meni ni znano«, odgovoril je brat Veseljak »ali glej, kako neumna sva oba, iščeva jagnjetovo srce, a nobenemu e pade v glavo, da jagnje sploh nima srca.«

»To se mi smešno zdi,« rekел je Peter, »da jagnje ne imelo srca, saj vsaka žival ima srce.«

Nekaj o soli. Kakor je cenjenim našim bralcem znano, smo priložili nekterim našim listom v zadnji številki peticijo ali prošnjo, na katero naj bi se kmetje podpisali, da bodo potem potrebno ukrenili proti sklepu ministerstva, katero zahteva, da mora vsak kdor hoče kupiti grudo soli, kupiti tudi k tej grudi spadajočo zdrobljeno sol. Do sedaj se je poslalo jako veliko teh prošenj na našo uredništvo. Kdor še nam hoče poslati to prošnjo, naj to še stori v teku meseca februarja, ker bodo v začetku meseca marca poslali vse te prošnje na Dunaj.

Iz Koroškega.

Od Hebne peči. Si ga videl no, kako je bil presneto hud v „Miranu“, ker je slišal resnico iz „Štajerca“? On pravi, da moram jaz kak „kontrolor“ biti, ker vem, da bere „Štajerca“ veliko (200.000) ljudi. Še vi klerikalci težko čakate, da dobite „Štajerca“ v roke in da ga berete. Pri nas pa ga imamo še rajši. En sam natis se bere najmanj od 15 ljudi. Ti praviš: »Po naključbi mi pride v roko 26. št. „Štajerca.“ Kje pa? Če ne poveš, si lažnik. Morebiti da je dala kaka klerikalna roka še kaj precej „sladkega“ za njega, da ste ga brali; to pa ni po naključbi. Ker si pri Hebni peči tako dobro znan, ti ne bom dokazoval, kdo je od vas s pijačo — zakaj pa ne rečeš, s „kolmažovim“ — vplival na volilce, ker ga sam le predobro poznaš. Povem vam tudi, vi klerikalni hujškači, da vam ni treba nikomur svetovati, ker ste sami najbolj bolni. Ti dopisnik „Mira“ imaš pa največ „putra“ na glavi. Kavsnii se sam za svoj nos, vleci se pred ogledalo in poglej se, ako pa ne boš videl več putra, potem pa veš, da se ti je že na tvoji „juri-stni glacvi“ raztopil. — (Opomba uredništva: Dobro tako, le po njih, po teh zabitih klerikalcih, tudi v vašem lepem Korotanu. Z Bogom !)

Iz Spodnjega Koroškega. Dragi mi „Štajerc!“ Zopet par vrst iz Spodnjega Koroškega! Vedi, kako

»Ne, ti se motiš, brat, nobeno jagnje nima srca, le premišljuj, potem boš rekel, da imam prav.«

No, dobro je, rekel je Peter, ako srca ni, tudi nečem nič od jagnjeta, ti ga svobodno sam pojšeš.«

To je bilo bratu Veseljaku zelo po volji, polovico jagnjeta je snedel, a polovico ga je vtaknil v svojo torbo.

Ko sta se bila odpravila zopet na pot in kratek čas potovala, prišla sta do velike vode, in ker ni bilo brvi, sta jo morala pregazit. Peter je rekel, naj brat Veseljak gre naprej, ali ta ni hotel, misleč, ker je njegov drug bil glede jagnjeta tako velikodusen, mora mu on tukaj s tem skazati čast, da ga pusti iti naprej, njegov pravi namen pa je bil ostati ako bi bila voda pregloboka. Peter je pregazil vodo, katera mu je segala morda do kolen. Sedaj se je tudi brat Veseljak upal v mokroto, ali voda je rastla zmirom večja in večja in slednjič mu je narastla že do vrata. V velikem strahu je zakričal: »Brat, pomagaj mi!«

Peter je rekel: »Hočeš prej priznati, da si srce snel?«

»Ne,« odgovoril je, »jaz ga nisem snedel!« Potem je narastla voda vedno večja, tako da mu je bila do ust, »pomagaj mi brat, drugače se moram vtopliti«, kričal je vojak.

Peter ga je zopet vprašal: »Hočeš priznati, da si pojdel jagnjetovo srce?«

»Ne« ponavljal je, »jaz ga nisem pojedel.« Peter je

se nam v Kotlah godi. Gospod župnik je v nedeljo dne 8. t. m. iz prižnice povedal, da nam vsem tistim, kateri beremo „Štajerca“ ne bode treba iti za veliko noč k spovedi. Najbrž vè župnik, da mi, ki beremo napredne liste, nismo tako potrebni spovedi, kakor klerikalci ali pa ga najbrž rado preveč zebe, in nam je to povedal, ker se je bal, da bi prišlo preveč ljudi k spovedi. Seveda v spovednici ni tako fletno biti, kakor v gostilni. Prihodnjič nekaj o P... in J... Srčni pozdrav od kotolskega farana. Toraj kmalu na svidenje! —

Kaplan, ki je hotel zastrupiti svojega župnika. Koroški kaplan, ki je hotel zastrupiti župnika, kateremu je, kakor smo poročali, vkradel hranilnične (šparkasne) knjige in z njimi vzdignil 2000 goldinarjev, bode sojen v mesecu marcu. Seveda so ga hoteli proglašiti klerikalci za — norega, in radi tega je bil odpeljan v bolnišnico. V bolnišnici pa so zdravniki spoznali, da je popolnoma pri zdravi pameti.

Zlata ruda. Kakor se nam piše, so v Zgornjem Dravogradu našli zlato rudo. Zlato je zmešano s kamnem in s prstjo in sicer tako, da se lahko pridobi iz 10 meterskih centov te mešanice 40 do 50 gramov čistega zlata. Žila je močna in se zbuja upanje, da bode stanovitna. Dobro bi bilo!

Ciganka jo je goljufala in okradla. V bližini mesta Beljaka ima neka kmetica že več časa bolno hčerko. Namesto pa, da bi jo pustila враčiti od kakega zdravnika, kateri se je zdravilstva že več let učil, jo врачи s tako zvanimi domačimi sredstvi. To je velika neumnost, ker bode s tem bolezen hčerke še pohujšala. V zadnjem tednu se je pritepla k tej kmetici tudi neka ciganica. Trdila je ta goljufiva ciganka, da ona ve, kaj čaka hčerko in da ji bode „razlozala“ bodočnost, samo treba jej je plačati za to eno krono. Kmetica je bila vendar toliko pametna, da tega ni verjela. Ker pa je hotela sitno ciganico odpraviti od hrama, dala jej je 40 vinarjev. Ciganica je odišla. Kmalu potem pa je opazila kmetica, da

uvidel, da njegovemu drugu ni bilo mogoče do živega priti, ker pa vendar ni hotel, da bi se vtopil, pomagal mu je na suho.

Šla sta dalje naprej, dokler nista prispela v neko kraljestvo, kjer sta slišala, da je kraljeva hči na smrt bolana. »He, brate«, rekel je vojak, »to je voda na najin mlin, ako to hčer ozdraviva, imela bova pomoči za večne čase. Petru je bilo to po volji in šla sta v kraljev grad, ali on je šel čisto po malem, čeprav ga je njegov drug vedno silil, naj beži. Ko sta prišla pred grad, sta slišala, da je kraljeva hči ravno umrla.

»To imava,« rekel je brat Veseljak nejevoljno, »to je kriva tvoja počasna hoja!«

»Bodi miren«, rekel je apostelj, »jaz znam mrliče tudi zopet oživljati.«

»No, ako je to res«, rekel je vojak, »potem še ni vse izgubljeno, a moraš se tako pogoditi, da dobiva najmanje polovico kraljestva za plačilo.« Potem sta šla v grad, kjer je bilo vse v največji žalosti. Ko je Peter rekel, da hoče mrtvo kraljičino oživiti, pripeljali so ga v njeno sobo. Sedaj je zapovedal, naj se mu prinese kotel poln vode. Ko se je to storilo, je rekel, naj odidejo vsi iz sobe, samo njegov drug naj pri njem ostane. Potem je razrezal mrtvo kraljičino na kose, katere je vrgel v vrelo vodo. Ko se je bilo vse meso od kosti ločilo, vzel je lepe bele kosti iz vode in njih je na neki blanji lepo po redu zopet skupaj zložil. Potem je stopil pred njo in

jej je več reči v hiši zmanjkalo. Nič dobrega sluteč pogleda tudi kje ima svojo mošnjo, a glej tudi mošnjo z denarjem vred je ciganica „odlozala“. Kmetice, zapodite take babure od hrama, ni se Vam jih treba bati, da bi Vam kaj „ocoprala“, ker to ni mogoče.

Dopisi.

Od sv. Križa na murskem polju. Dragi „Štajerc!“

Jako hitro se množi število tvojih naročnikov pri nas, saj pa tudi ni slišati, da bi te gosp. župnik kdaj prepovedali. Župnika, kakor jih imamo tukaj, bi potrebovali v marsikteri fari. Dva krčmarja jih sicer jako obrekuta in ako se ne pobaljšata, budem nju drugikrat imenoval, jednega za drugim po imenu. In zakaj? Neko nedeljo so čitali kako lep Slomšekov spis za krčmarje. Ker pa se ta dva ne strinjata s temi resnimi nauki, zato sta njih začela hudosovražiti. Spis pa gotovo ni lažnjiv ker so ga spisali škof Slomšek. Krčmarja oba bereta „strupenega miška“: „Laž Dom.“ Še eno. Iz letos prodanih stolov bodejo gospod župnik kupili prižnico, ktera bode gotovo zopet jako lep kras naše farne cerkve. Nič se ne bojte Vaših scražnikov, gospod župnik, mi Vaši zvesti farani smo Vam na strani in se bodemo zmirom potegovali za Vas, ker smo prepričani, da ste jako zavzeti za kmečki mir in blagostan ljudstva. Bog daj še vrlemu in naprednemu župniku dolgo življenje. Slava mu!

Napredni kmet.

Iz Stare in Nove vasi. Dne 10. t. g. meseca je prišla k meni soseda in mi rekla, da njene krave nočejo več mešanice jesti. Grem z njo pogledat kako dela ona to mešanico. Ali kako se začudim, ko prinese v strupenem papirju „Laž-Doma“ Barthelnovu klajno apno, ki tako rado pospešuje slast. Hitro jej povem, kje je iskatи vzrok. Najpred naj odstrani ta papir, ker on je silno strupen in tega strupa se tudi apno navzelo. Rečem jej, naj si poišče drugega kar pa ni hotela naenkrat storiti. Potem krave zopet

rekel trikrat: »V imenu presvete trojice, mrtva kraljičina vstan!« Ko je bil te besede tretjič izrekel, vstala je kraljičina zdrava in lepa, kakor poprej.

To je kralja neizmerno razveselilo in on je rekel Peteru: »Zahtevaj, kar hočeš za plačilo, in ako bi bilo polovico mtega kraljestva, moraš ga dobiti.«

Peter je odgovoril: »Jaz ne zahtevam nikakega plačil vaše pripoznanje me že dovolj odškoduje.«

Bratu Veseljaku je bilo, ko da bi stal na žerjavici, kada je slišal te besede, dregnil ga je in mu rekel:

»Ne bodi tako brezpameten, ako nočeš ti ničesar, vendar jaz nekaj potrebujem.«

Ali Peter vendar ni hotel ničesar, ker pa je kralj videl da bi njegov drug rad nekaj imel, zapovedal je svojemu blagajniku, naj mu torbo z zlati napolni, ko se je to zgodilo, »šla naša popotnika dalje.«

Ko sta prišla v neki gozd, zahteval, je Peter, naj zlato razdeli. S tem je bil vojak zadovoljen, spraznil je svoj torbo in Peter je začel deliti zlato na tri dele. Brat Veselja ga je sumljivo gledal misleč, kaj se temu po glavi blodi! Če deli zlato na tri dele, a midva sva sama.

Ko je Peter zlato razdelil, je rekel: »Jaz sem veste delil, en del je moj, eden tvoj, eden pa tistega, ki je p oj del jagnjetovo srce.«

niso jedle in so samo vohale v jasli. Nato pa ga še poskusi dati kokošim med kuhanim žitom, morebiti ga bodo one jedle. Ali tudi one ga pustijo in kar bežijo proč, da se nebi navzile strašnega strupa, katerega je razširjalo v fihiposovem papirju zavito apno. Drugi dan pa pride soseda zopet in pove, da že danes krave jedo klajno apno, ker ga ni imela več v strupenem papirju „Laž Doma“ zasukanega. Strupen „Laž Dom“ pa je vrgla v peč. Toraj vidiš ljubi „Fihpos“ niti te žival noče kaj bi še te le mi ljudje.

Opazovalec.

Od sv. Ruperta v Slov. gor. Nadejali smo se, da bode tukajšni župnik miroval in sedaj vsaj sam spoznal, da njegovo počenjanje ni spodobno nikomur; pa temu je drugače, gospodu rojijo druge muhe po glavi. Dragi „Štajerc“! saj dobro znaš, kako farizejski mojstri dandanes znajo resnico zasukati, da se svetu lepi delajo. Pač pa gosp. župnik, vaš „ni res“ ne bo imel teka, kakor ste se vi nadejali — veste, ker ni pravičen, ampak poln zvijače. Kakor nekdaj predrzni Napoleon Bonaparte s svojim posilstvom, tako se nam pod svoj „ni res“-popravek ošabno podpiše ves pravičen mogočni — Ivan Pajtler, župnik — s celim svojim župnijskim uradom, češ, jaz sem gospod, če drugač ne gre, pa bom vzel moj „ni res“, to je: laž v sili — na pomoč. Ne bodemo, pa ne bodemo gospoda župnika več tako mirno poslušali! Vidimo pa, da ste nam lepo število vaših neizrečeno lepih, dobrih del in činov že priznali, na katere se niste zagovarjali; gotovo se boste počasi še ostalih spomnili, da so resnične! Sicer je vam res težko, to vse pomniti, ker uganjate take nerednosti kar zaporedoma in vsak dan nove, kako pa potem zamore človek vsako posebej pomniti. Slišati je res, da se vam tako godi, da niste vi nič krivi, kakor neki mož tobakar, ki še v spanji puši, ker sanja, da še tobak kadi. Gospod župnik, res pa je res, da je tisti hlev, v katerem imate vi vašo živino, na istem gričku, kjer je tik zadnjih cerkevnih vrat. Pred nekaj časom sta

»O! srce sem jaz pojedel,« odgovoril je vojak pogrnivši zlato v svojo torbo, »to mi svobodno veruješ.«

»To ni mogoče,« reče Peter, »ti ga nisi mogel pojesti, ker jagnje nima srca!«

»Hm, ti tako ne misliš, jagnje ima srce, ko vsaka druga žival, zakaj pa ne bi imelo srca?«

»No, naj bo,« rekel je Peter, »imej vse zlato sam, ali najini poti boste se sedaj ločili, jaz nečem več pri tebi ostati.«

»Kakor hočeš brat,« odgovoril je vojak, »ostani zdrav!«

Peter je odšel, brat Veseljak pa je mislil na tihem: Sreča je, da gre svojo pot, ker to je smešen človek. Sedaj je živel tako razuzdano, kakor da njegovemu zlatu ne bi bilo nikoli konca in kraja. Zapravljal, podarjeval je zlato in je skrel na vse mogoče načine, da je njegovemu bogastvu bil kmalu konec. Sedaj je bil zopet, kakor poprej, reven vojak, kateri je moral za svoj živeš beračiti.

Slučajno je prišel v neko deželo, kjer je zvedel, da je kraljev sinček umrl. Ta vest mu je dobro došla in on je mislil, da bo mrliča zopet oživil in si s tem zopet popolnoma opomogel. Šel je naravnost h kralju in mu rekel, da bo njegovega sinčeka zopet uživil.

Kralju se je pripovedovalo že prej, da hodi po svetu neki stari dosluženi vojak, kateri s svojo umetnostjo mrliče

šla mimo po cesti dva tuja gospoda in vprašala: »Kdo pa si je dal postaviti ta novi hlev tukaj pri cerkvi, kjer je videti, da bi se lahko gnojnica dol k cerkvi cedila? Odgovorilo se je: »To ima modri župnik Pajtler sam tako!« Tudi mi nismo pisali drugači, zato je zasukal župnik tako, kakor da bi mi rekli, da se že cedi; župnik piše, da mu je dal konkurenčni odbor staviti neko gospodarsko poslopje, ne da bi on kaj kriv bil, nam pa se dozdeva, da ne tisti odbor sam, temveč plačevali smo vsi farani, da je bilo veselje, drugače tudi pisali nismo. Res je res, da ste prav poštene hiše imenovali hudičeve hiše, ako pa iste niso poštene, pa dokažite nepoštenost; očitna pa je laž vaš „ni res“. Res, tudi res je, da ste može neke občine ravno pred sv. misijonom grdo v cerkvi obdelovali s hudiči, faloti i. t. d., čeravno še žale besede niso zaslužili — zato smo mislili, da je bila to priprava za sv. misijon; možje pa vašo prijaznost, kakor pišete, gorko priporočajo. Nadalje smo mi pisali, da vi mislite, da človek raje sliši kletvico in šinfanje mesto pridige, kar za kristjane res ni spodobno. Res je, da je žena nosila otroka dva-krat, morebiti je župnik, dobra duša, hotel le dva-krat krstiti. Druge žene, katero ste nakričali s ksin-delni, niste omenili, tudi mi je ne bomo. Res je, da oni, ki je prišel iz Ragoznice po spovednika, pri vas ni našel pomoči in jo je iskal po tujih farah, na kar je bolnica brez spovedi umrla. Kar se tiče vašega protina, nam je tako dobro znano, ker se nam dozdeva, da vam vdari vselej v noge, kadar pride kdo po spovednika ali želi kaj drugega, kar je vaša dolžnost. Ali ste tudi takrat imeli protin, ko je prišla ženska prosit spovednika in ko ste ji rekli: »Danes ne morem, jutri tudi ne, ovi dan tudi ne, saj še ne bo umrla, baba ima devet duš!« Ali to morda ni res? Večkrat dobi župnik protin v prepiru s kakim pijancem, enkrat je dobil pri tem ves gor po nosu oguljen protin. Drugokrat, ko se je prepiral, ga je tresnil nekdo v jarek ob cesti, da mu je blato

zopet oživila; toraj je mislil, da je brat Veseljak ta mož. Veselil se je njegovega predloga ter zapovedal, naj ga odvedejo k mrlčiu.

Brat Veseljak je rekel, naj se mu prinese kotel vode in naj ga pusté samega; potem je razkosal mrličeve ude, jih vrgel v vodo in je pod kotlom zakuril, baš tako, kakor je delal njegov nekdanji drug. Ko je začela voda vreti in je meso od kosti odstopilo, vzel je kosti iz vode, jih položil na desko; a vendar jih pa je narobe skupaj zložil, ker ni več vedel, po kakem redu bi morale biti zložene. Potem je stopil pred mrliča in rekel trikrat: »V imenu svete trojice, mrlič, vstani!«; ali mrlič se ni genil.

Poskusil je še enkrat, ali vse je bilo brezvsesno, na mrlčiu ni bilo nikakega znaka življenja; slednjič bil je brat Veseljak nevstrpljiv in je jezno zakričal: »Paglevec vstani! Vstani, ali pa ne bo se ti dobro godilo!«

Ko je te besede izgovoril, prišel je Peter nevidoma skoz okno v svoji prvi podobi kot vojak in rekel: »Brezbožnež, kaj delaš? kako bi mogel mrlič tebe ubogati, ker si njegove kosti tako narobe zložil?«

»Hvala Bogu brat, da me osvobodiš moje neprilike, jaz sem delal, kakor sem znal; sedaj mi pomori!«

Konec prihodnjič.

vun vleklo protin. Samo kedaj so uradni dnevi v posojilnici, mu menda protin ne škodi. Res, da je oni omenjeni izvoljenec izrazil sam: „Kaj, če temu kmetu prodamo posestvo, pa pride na nje drug gospodar!“ Bila je to hudobna, farizejska duša! Res je, da je govoril župnik, da je h u d i č, kteri bere „Štajerca“ in da je „Štajerc“ hudič; še tisto nedeljo zopet, ko je prinesel „Štajerc“ naš dopis, je na prižnici župnik imenoval neke ljudi „hudiče“. Tedaj pa le naj trdi svoj „ni res“. Res je tudi, da je župnik računil 5 gld. za poroko in to ravno siromaku. Župnik pa piše, da ni računil vsakemu jednak, mislimo pač, toraj računi, kak je človek; bolj se mu neumen dozdeva, več menda računi! Res je tudi, da je plačal kmet za pogreb 102 kroni in nekaj vinarjev. Ako je računil župnik 100 kron, je morda storil to iz usmijenja za pot, — eno uro daleč. Grda pa je laž, da je župnik zasuknil 202 kron, kar mi nismo pisali, menda mu je žal, da ni računil 202 kron. Nadalje piše, da ga je kmet silih, da bi moral še več računiti — ne vemo, če je to res — težko vam bo to kdo verjel, vsak se bo smejal, kajti kmetje imajo bremen in plačil, da jih itak že ne morejo zmagovati. Ako ravno pa bi kmet rekел, le računite, kolikor hočete, denarji so tukaj in se ne ve, čegavi še bojo, kakor piše sam župnik, ne smel bi si menda pomagati s tistim deliti, ampak prav bi bilo, še posvariti pred takim ravnanjem. Ali mislite vi gospod župnik, da od takih denarjev tudi župniki imajo delež, od denarjev, kteri še po umrlih stariših otrokom niti v razdelitev niso prišli? Res je tudi, da je računil župnik za vpelavanje 25 krajcarjev; ako to tedaj ni bilo za tisto vodo, ktero je po ženi poškropil, bilo je gotovo za tisto, da je ženo gledal. — Ljubi gospod župnik, vašega vednega izpričevanja z ljudmi tedaj, mislite ne bo nikdar konec; samo idite že nekam na Hrvaško, ali odkod že ste, tam preklinjajte in imejte vaše večne obravnave z ljudmi, da nam še naše mladine ne pohujšate. Mlade deklice so se po potu iz cerkve izpraševale iste besede, kaj to je, kar jih je župnik imenoval, namreč kur... Zato pa nam je rekел župnik: „Bodete že videli, kaj vam bojo porekli milost. škof, kadar pridejo?“ Kaj pa bodo tedaj vam porekli? Nič? Mislite, da bo vaš „ni res“ veljal povsod? Povemo pa, da se bomo predstavili v obilnem številu takrat, prosili budem za zboljšanje naših razmer, sicer pa budem še kaj več izpregovorili, ako bode to zmiraj tako pri nas. Prosimo pa tudi, da ni potreba tako silno oblastno izpričevati, kdo da je zinil ktero besedo o vam; mislite, da se mi bojimo, da bi župnik vedel, kdo da to piše? O ne, mi se vas nič ne bojimo, ne mislite, da se mi straha tresemo pred vami, kakor kaka nevedna baba, ki se okoli farovža slini! Mi stopimo pred vas, evo vam naše podpise! — (Opomba uredništva: Tukaj sledi več podpisov. Čeprav ste nam dragi naprednjaki dovolili priobčiti Vaše podpise in ste tako odkritosčno svetu dokazali, da niste vi lagali, temveč da je lagal nekdo drugi, vendar nismo ponatisnili vaših podpisov, ker bi Vas potem župnik, veliki gospod Pajtler, zato pre-

več preganjal. Mi upamo, da se bode gospod Pajtler poboljšal, drugače še bode treba večkrat in še bolj ojstre krtače.)

Od sv. Urbana pri Ptuju. V številki 3. na strani 3, „Našega Doma“ napada neki „narodni“ mladenič tukajšnje nekatere stare mnogozaslužene može in občinske predstojnike zaradi njihovega uradovanja v nemškem jeziku. Celo nad poštnim pečatom, ki dela svojo službo v sedanjej obleki že čez 30 let, spotika se ta mlečozobnik. Nadalje tudi hvali, kako vrlo da napreduje urbansko gospodarsko bralno društvo, kako marljivo se društveniki zbirajo v bralni sobi in se pogovarjajo o raznih narodnih in gospodarskih rečeh, rajši kakor bi po krčmah svoje težko pridobljene denarje zapravliali. Nič pa ne omeni, kako ljubezensko se v bralni sobi ozira mladi društvenik tje čez „Slovenskega Gospodarja“ na v „Naš Dom“ utopljeno mladenko, katerej tudi tu in tam švigne iskrica srčne radosti na njegov razvneti, od samega napredovanja že dokaj učeno izgledajoči obrazek. Kaj močno pa upa, da bode pri prihodnjem občnem zboru tudi večina naših gospodarjev prepotrebnih izobrazbe pristopila k društvu in si s čitanjem knjig, nahajajočih se vsakovrstne vsebine v omarinah predalih, pridobila potrebno napredovanje. Vprašam te pa zdaj ti urbanski „narodni mladenič“, — pač posili mladenič — „Včem pa obstoji tvoje toliko hvaljeno napredovanje? V omiki ali oliki? Odgovori! Najprej pa sprejmi od mene odgovor! Ne v omiki, ne v oliki ne napreduješ, pač pa ti napreduje v tvoji neumni buči število kolesc, ki se vrtijo zdaj hitreje, zdaj počasnejše, kakor se ti pač same navijajo. Kaj porečeš? Ni li tako? Gotovo! Če bi ne imel v svojej bledušnici premnogo vrtalk, ne napadel bi oseb, katere niso nikoli nič žalega storile. Povej, kaj ti je storil stari, mnogozaslužni poštar, kaj te skrbi poštni pečat, kaj te briga uradovanje tukajšnjih občinskih predstojnikov? Nič! Čisto nič! Te osebe znaš napadati ter o njih pisati cele sestavke in to računiš ti za napredovanje? Tako je tvoje napredovanje, katero vzbuja v starih, mirnih in zasluženih ljudeh jezo in sovraštvo do tebe in do vseh tvojih sodruštvenikov! Ti priporočaš liste, v katerih trdiš da so krščanski! Ali je to pri tebi krščansko ravnjanje, če v svojih spisih povzročaš jezo, sovraštvo in kletvico? Ne, ne! Kristus, naš Gospod je učil: „Mir vam bodi!“ Kaj pa ti delaš? Veš, nemir! Sramuj se! Spolnjuj to, kar ti nalaga tvoj stan, poštarja in občinske predstojnike pa pusti za nadalje v miru! Tudi tebi veljajo besede: „Mir vam bodi.“ Svetujem, pa ti vendar: Če hočeš v bodoče zopet poročati v „Naš Dom“ kakšno napredovanje, poročaj rajši, kako napreduješ v dosegi toliko potrebne morale, posebno pa tam okoli tvojega sela, ali pa vrzi pero za vselej v kot! Za zdaj pa, ker je ravno pustni čas, in če nimaš drugega opravila, brij raji kozle ali pa jahaj škomrdo. V mescu tvojega imendana, ki ga slaviš 24. t. m. ti želi pamet nazaj   urbanski starček.

Od sv. Antona v sl. goricah. Pri nas nam gosp. kaplan vsako nedeljo iz prižnice pravijo o slabih časnikih, pa ne povejo nikdar, kateri so slabí. Jaz sem

tega gospoda opazoval in videl in zvedel sem, da vsakokrat morda prvi v fari berejo „Štajerc“, med tem ko za klerikalne časopise ne marajo. Mi smo se še vedno pogovarjali o tem in smo pač bili edini, da je „Gospodar slab list, „Fihpos“ pa najslabši, in sedaj so nam še to naš gospod kaplan potrdili. Hvala Vam za to gospod kaplan, Vi ste pravi duhovnik, in za to Vas imamo tako radi tudi mi naprednjaki. Napredni kmet. (Opomba uredništva: Bele vrane so redke!)

Dragi „Štajerc!“ Veseluj in raduj se z nami farani, ker smo se znebili visokoletičega gospoda poštnega uradnika Jakoba Šegula, tvojega najbolj zagrizenega sovražnika. Dragi „Štajerc“, to je tisti Šegula, kateri je tebe že v tvojem prvem letniku tako obrekoval in zaničeval in se Jože Verba v Cerkvenjaku imenoval. Žalibog da še je na svoje krstno ime pozabil. Dragi „Štajerc“ to je tisti, ki je tebe na pošti razčesaval, na tla metal in z nogami teptal (kaj ne, to je olika?); to je tisti, ki je častitega gospoda kaplana Škamleca napeljal, da so vsakega tvojega naročnika šli na njegov dom obiskat. Zakaj le neki? Dragi „Štajerc“, ne jezi se na tega visokoletičega gospoda, ker to on vse iz hvaležnosti dela, zakaj, ko je bil dijak v Mariboru in ni mogel prvega gimnazijskega razreda dovršiti, je šel na Ptuj, tega razreda ponavljat. A v Ptuju ga tudi ni mogel dovršiti, čeprav je v Ptaju od milosrđnih gostilničarjev in od dijaške kuhinje hrano brezplačno užival. Zato se sedaj skazuje kot hvaležnega Ptujčanom, posebno pa tebi dragi „Štajerc.“ Mi farani in tvoji naročniki te prosimo, da ga malo umiješ, morebiti še se kaj poboljša, ker še je mlad. Z Bogom „Štajerc“; Šegula le pameten bodi. drugače še pride več! Tvarine je dovolj.

R. R.

Razne stvari.

Nekaj o preteči vojski. Turško cesarstvo je postavilo na bolgarsko mejo mnogo vojakov, in sicer znaša cela armada do sedaj že več kakor 30 tisoč pešcev in nad 2 tisoč konjenikov. Ako Turčija zbere vso svojo vojaštvo, lahko postavi na bojišče nad 9 sto tisoč peščev blizu 70 tisoč konjenikov in nad 1500 topov (kanonov). Cela njena vojska je morda tolika kakor naša, in bi znašala nad en miljon možev. Sicer se nam preteče vojske ni preveliko bati, ker nima Turčin denarja in za vojsko je treba denarja in zopet denarja. Ako se bode uresničilo, da bodejo držali Rusi z nami, potem se še nam je manj bati praskarije na Balkanu. Ako ne bodejo v Macedoniji z reformami (nekako obljudljeno poboljšanje sedajnega stana) zadovoljni, potem Avstrija in Rusija ne bodejo gotovo ovirali Turčije, da napravi red. A vendar pa trdijo nekteri ruski časopisi da se bode v kratkem začela vojska proti Turčiji. Sedaj se o tem ne da nič gotovega pisati in povedati, videli bodemo, kar nam prinesejo prihodnji dnevi!

Dežela brez kač in miši. Irlandija je v mnogih ozirih svojega obraza dežela. Ne samo po etnografič-

nih pogojih in socijalnem redu svojih prebivalcev, nego tudi po svoji favni se Irlandija razlikuje od vseh drugih dežel Evrope. Na Irskem je namreč popolnoma nepoznan škodljivec poljedelcem in vrtnarjem, to je krtica in poljska miš. Toda še čudnejše je dejstvo, da se na „zelenem otoku“ kakor Irci sami radi imenujejo svojo deželo, ne nahaja nobene vrste kač, in sploh jako neznačna množina povodnih živali. Začetek take prednosti prenašajo Irci k starodavnim časom. Narodna govorica namreč pripisuje to ugodnost svetemu Patriku, kateri je na vsem zelenem otoku do cela uničil vse škodljive živali.

Zunanje novice.

O Johanu Orthu, bivšem avstrijskem nadvojvodu, kateri se je pred leti odpovedal pristojnosti avstrijske vladarske družine, se govori, da še ni umrl, ampak da še živi v Parani v Braziliji (Amerika) ter da ima lepo posestvo in obilno družino. Tako poroča nekdo v nekem nemškem listu, kateri je baje ž njim govoril.

50 norcev zgorelo. V neki norišnici v Londonu (glavno mesto angleško) je nastal ogenj pri katerem je zgorelo 50 norcev.

Grozen zločin nekega norca. V Loisdorfu na Ogerskem je kmet Huber svoji ženi in najmlajšemu detetu prerezl vrat in jih pustil ležati na tleh. Dvema otrokom in sicer petletnemu dečku in triletni deklici pa je odrezal glave ter jih nasadil na droge pred hišo, truplo pa je skril pod posteljo. Huber je ta zločin seveda v blaznosti učinil.

Mesto ki se pogrezuje. Špansko mesto Koparosa v Novari, katero ima blizu 2000 prebivalcev, se vsled vednih povodenj reke Aragon pogrezuje. Pred kratkim je bila zopet huda povodenj. Reka je celi okraj poplavila ter 14 hiš čisto odnesla 40 pa tako razrušila, da se bodejo podrle. Mesto je bilo do sedaj jako lepo in so se ljudje večinoma od vinogradov redili. Sedaj pa je reka Aragon napravila že toliko škode, da je nastala lakota.

Dvojčka, ki nista rojena v jednem letu. Gospa Stiftova v Chicagi v Ameriki porodila je v novoletni noči dvojčke. Porod je trajal tri ure in tako je prišlo, da je bil prvi otrok rojen dne 31. decembra 1902 in drugi 1. januvarja 1903.

24 ur žaloval za ženo. Jure Katić iz Dobrenice se je oženil pred tremi dnevi z lepo črnočko Klaro Radočaj. Mesec dni po poroki je odšel v Ameriko ter se vrnil pred dobrim letom ter živel s svojo Klaro v ljubezni in slogi. Pred mesecem je rodila Klara prvega otroka, a ker je prezgodaj vstala, je zbolela in umrla. V četrtek so jo pokopali. Jure je hudo žaloval ob grobu, v petek, t. j. drugi dan pa je šel k svojemu kumu Janku ter ga zaprosil za roko njegove lepe hčerke Mare ter jo tudi dobil. V soboto sta že šla zaročenca k župniku, ki ju je v nedeljo prvič oklical.

Polom v konsumnem društvu na Dolenji Dobravi. Iz Poljanske doline nad Škofjo Loko se poroča, da v konsumnem društvu v Dolenji Dobravi poka na vseh koncih in krajih. Načelnika tega konzuma, znanega

klerikalnega agitatorja po imenu Žusta so orožniki te dni izročili okrajnemu sodišču v Škofji Loki, ker je preveč skrbel ze svoj žep in tako društvo opeharil za več sto kronic. Kakor se govori, je društvo najvspešneje delovalo za blagor(!) ljudstva, kajti konsum ima nad 6000 kron izgube, vsled česar je konkurs neizogiben. Toraj eno konsumno društvo za drugim gre rakkom žvižgat, najs bi bode na Kranjskem ali na Stajerskem, in vendar še se znajdejo kmetje, ki so tako nespametni, da pristopijo k takemu klerikalnemu podjetju.

Dobro ga jo nabrisal. Še v prvi polovici pretečenega stoletja je bil običaj, da so vsi umetniki prihajali na oder popolnoma obriti. Slovečki pevec Saintsoy je bil prvi, ki je pretrgal to navado. Ta umetnik je bil velik lahkoživec, ki je tičal popolnoma v rokah oderuhov. Eden najbrezobzirnejših upnikov mu je bil neprestano za petami. Neko jutro je prišel v stanovanje k pevcu, baš ko je ta nažajfan čakal na brivca ter se razgovarjal s svojim prijateljem. Oderuh ga je brezsramno nahrulil grozeč mu s sodnijo in ječo, ako ne poravna dolgov. Pevec pa mu je mirno odgovoril: „Ne pridete ob svoj denar; pa vsaj tako dolgo me boste počakali, da si dam odvzeti brado.“ Ves vesel je odgovoril oderuh: „No, to se razume, ne žurite se, saj imam čas počakati.“ Pevec je poklical brivca in prijatelja za priči in si obriral milo z obraza. Od tedaj si je pustil rasti brado in oderuh je zaman čakal na svoj denar, tudi sodišče mu vsled njegove izjave ni moglo pripomoči do denarja.

Lastno mater ustrelil. V Sirmskem komitatu, kjer še živé hrvaške rodbine v zadruge, se je zgodil nedavno velik zločin. V zadružni Vučinić je prišlo do domačih prepirov, ker se je deklica Dragica poročila z mladeničem iz sosednje zadruge, s katero žive Vučinić v sovražtvu. Daničini starši so zakon zabranjevali, a stara mati ga je zagovarjala. Vsled tega je oče Dragice, Aco Vučinić, ustrelil svojo mater ter se na to sam javil občinski oblasti.

Gospodarske stvari.

Kako se naj konji pred prehlajenjem po zimi obvarujejo. Po zimi se dostikrat zgodi, da se konji po dolgem težkem vlačenju potijo ter morajo in sicer vpreženi dalj časa na prostem stati. Konji se v mnogih slučajih tresejo od mraza in voznik se ne spomni na to, da bi potne konje pokril z toplimi odejami. Nasledki tega so, da postanejo konji bolani, ter morajo mnogo terpeti, pri tem pa ima posestnik konjev še velike stroške. Varujte vaše konje in ne pozabite jih v takih slučajih pokriti. S tem si ohranite konje močne in zdrave, sebe pa obvarujete škode.

Kajenje proti mrazu. Spomlad se približuje. Velikega pomena bode, da se posestniki vinogradov branijo pretečih jim spomladanskih mrazov. Radi tega Vam tukaj priobčimo nekavo navodilo, po katerem se Vam je pri tem ravnati. 1) V vsaki vinodrni občini naj se določijo kurišča, kakor sklene odbor. Vsi tozadevni stroški naj se izplačajo iz ob-

činske blagajne; ter naj se, če je treba, pozneje poravnajo z občinskimi dokladami. 2. Namen kajenju je preprečiti, da se ozračje ne ohladi tako, da bi trtni poganjki zmrznili. Vse trte ne zmrznejo pri enaki toplini, marveč je to odvisno od vrste trt, od kraja, od starosti itd. Vendar zadostuje, če je toplina le malo pod 0 (ničlo). 3. S kajenjem se hoče doseči, da se vzrok vzdigne kolikor mogoče veliko pare, ki zmrznenje najbolj zabranjuje. Radi tega naj se kadi z vlažnimi tvarinami, n. pr. z vlažno steljo, z mohom, z gnojem, s trtnimi odpadki, s čreslom, itd. Smola, katran, itd. stane preveč. Priporoča se, naj se najprej iz trtnih ali enakih odpadkov napravi kolobar, in v ta kolobar naj se namečejo tvarine, za kurjavo določene. Kolobar se zažge s slamo ali s petrolejem, da se hitreje vname. 4. Veliki ognji se napravijo na vseh za to pripravnih krajih v vinogradu, kajti čim več jih je, tem bolje je. Z majhnimi ognji se ne doseže zaželeni uspeh. 5. Kajenje naj se ne izvršuje samo v nižavah, marveč tudi v visokih legah, ker se potem dim vleže v nižine ter tako najbrž vsled prenasičenja z vlogo zabranjuje zmrznenje. 6. Vse, kar je za kajenje potrebno, naj se preskrbi pravočasno, da je pri rokah, kadar se potrebuje, kajti le majhna zamuda utegne imeti prav slabe posledice.

Za kratek čas.

Luka Kljukec in vrag. Za pust ali fašenk nam je posal nek opazovalec klerikalcev sledičo pravljico. Živel je nekdaj kmetič, kateremu se je prav slabo godilo. Dolgov je imel več, kakor je bilo treba, denarja pa — nič. Slišal je, da mora iti, kdor hoče dobiti denarja kolikor se mu poljubi, na pustni večer ravno ob polnoči, ko se začne pepelnica, v najdaljnji jarek ali grabo, kjer se nikdar ne sliši zvon. S seboj mora vzeti celo črnega mačka in ga mora tako dolgo stiskati za rep, da se mačak temu stiskanju popolnoma privadi in da več ne mijavka. Luka Kljukec je imel takega mačka, zato se je podal ž njim ob omenjeni uri v znani mu jarek. Tam se spravi v neko rupo in privadi svojega mačka na stiskanje za rep. Ko odbije ura polnoči, je maček vtihnil in glej, prišel je k našemu Luku sam peklenščak — vrag. Tako ga vpraša, kaj da hoče. Luka se odreže: „Denarja hočem!“ — „Dobro“, reče vrag, „jaz ti dam denarja, samega zlata in sicer polno vrečo, ako mi zapišeš tvojo dušo!“ — Naš Luka se zboji vendar za svojo dušo, nekaj pomisli in reče: „Bi že bilo, toda duše tako hitro ne dam. Ako mi vreče (žaklja) ne napolniš čisto do kraja, potem ti ne zapišem duše!“ — „Dobro“, reče peklenščak, „napolnil ti budem vrečo do vrha, pojdi z menoj tja v stari grad!“ Luka pa reče: „Danes ne grem, ker nimam vreče s seboj. Ako hočeš, pridem jutri ob tej uri v grad.“ — „Dobro“, veli vrag, „pa pridi in ne pozabi vreče.“ — Drugi dan in sicer ravno ob polnoči je stal naš Luka v starem gradu in je čakal z vrečo peklenščeka. Ko odbije ura polnoči, se ta zares zopet prikaže in pelje Kljukca v veliko dvorano. Tam sta

sklenila pogodbo in Luka je zapisal svojo dušo vragu za polno vrečo zlata. Vrag se spravi na široko in prostorno polico ter vtakne v kad, katera je bila polna cekinov, lopato. Luka podrži vrečo in vrag vrže lopato za lopato zlata v vrečo. Tako meče peklenščak cele četrt ure, a vreča še vendor ni polna. „Kaj bo“, zarenči peklenščak, ker se mu je ta duša vendorle zdela predraga, „kaj bo, ali ne bode skoraj polna?“ — „Ne bo, pa ne bo“, zakliče Luka, „le vrži še večkrat.“ — Vrag se razjezi in še vrže parkrat polno lopato zlata in zopet zakliče: „Bode skoraj polna?“ — „Ne bo, pa ne bo, le vrži,“ odkliče Luka. Vrag vrže še par lopat, potem pa zarjove: „Še ni polna?“ — „Ne bo, pa ne bo!“, zakliče Luka. Zdaj pa se je to vse vendorle zdelo vragu preveč, zato skoči s police in se prepriča, ako ne bi imela vreča luknje. Vreča je bila cela. „Kako vrečo pa to imaš, kje si jo dobil?“, vpraša vrag. Luka Kljukec pa reče: „Le meči, saj še ne bode polna, vreča je namreč — farška. Jaz sem si jo sposodil.“ Vrag se je na to tako grozno razjevil, da je počil. Luka pa naloži vrečo zlata in jo odnese vesel domov, čeprav ni bila polna. Ker ni bila vreča polna in ker je bil vrag od jeze poginil, seveda Luka ni zgubil duše. Kdor toraj denarja potrebuje, naj si le farško vrečo sposodi, ako zares peklenščak tako rad denar deli.

Nevarna želja. Tat je ukradel v prodajalnici kos platna. Ravno, ko se je zmuznil skozi vrata, pride mu trgovec nasproti. Misleč, da je mož platno kupil, ga prijazno ogovori: »Srečno očka! Prosim, pa še drugokrat kaj!«

Zamišljen človek. Profesor Korošec je bil nekega večera tako hudo zamišljen, da je položil svojo suknjo v posteljo, samega sebe pa obesil na klin.

Hitra smrt. Nekdo je imel zelo mokro in nezdravo stanovanje. Svojemu prijatelju je to pritožil z besedami: »Če budem moral v tej prokletej mokrej luknji še dolgo živeti, tedaj bom skoraj umrl.«

Razloček med zdravnikom in advokatom. »Kakšen razloček je med zdravnikom in advokatom?« vprašal je nekdo navihanege kmeta, ki je nato odgovoril: Pri zdravniku se človeku oči zaprejo, pri advokatu pa odprejo.

Pisma uredništva.

„V prostosti,“ „Nidek“, ni mogoče rabiti. Prosimo kaj drugača. Z Bogom!

Sv. Kriz pri Ljntomeru. Tudi Vašega dopisa ne moremo rabiti. Prosimo pošljite nam prihodnjič nekaj bolj v obče zanimivega. Kdor plača za en sedeš v cerkvi še več, kakor 5 goldinarjev ta je neumen! Berite »cerkvene pristojbine!«

Crešnice. I. A. Bodemo storili, kakor ste nam naročili. Zdravi!

Neustrašeni napredni Tomažovčan. Dopis je preoster, povzročil bi tožbo. Škrlec in dekan Caf prideta v kratkem na vrsto. Blata je dovolj! Porabili bodemo pri pranju tudi Vas dopis, koliko to postava dopušča. Z Bogom!

Ptujska Gora. Pride prihodnjič, ker še čakamo družega dopisa.

Bizeljski kmet. Župnikovi Ančki smo prizanesli. Dopis je v »črni škatli.« Ako bo treba, pride na dan! Z Bogom.

P. S. pri Pliberku. Prosimo za natančno poročilo, potem pa bodemo »Mirove« naročnike z najostrejšo krtičo pokrtačili. Hvala za pozdrave. Ured. in upravn. Vas srčno pozdravlja!

Polensak. S tatvino naj se peča sodnja, ker tat ni vreden, da bi še se bavili z njim v kakem dopisu. Omenjena dva tata brata bodeta dobila gotovo prej ali slej od sodnije svojo plačilo. Zdravi!

J. J. Fotograf. Denar smo sprejeli, prosimo, da nam pošljete še enkrat oglas, kako ga hočete imeti, ker mislimo, da je Vaš prejšni morda zastarel. Ako ne boste poslali, na m naznanite, kaj se naj zgodi z denarjem! Priporočamo se!

Vsem našim cenjenim dopisnikom. Dragi nam, prosimo Vas, da nam pošljete kakor mogoče kratke dopise. Prišlo jih je v zadnjem času toliko, da bi »Stajerc« moral ako bi jih hotel natisniti izhajati vsak dan. Kratko in važno! Kar še ni prišlo priobčimo prihodnjič. Tačas lepa hvala in srčen pozdrav!

F. S. Reifnig. Sprejeli smo denar in pismo, toda Vašega oznanila ne morem sprejeti, ker je proti postavi! Kaj bi z denarjem? Z Bogom!

Loterijske številke.

Trst, dne 7. februarja: 40, 80, 79, 54, 61.
Gradec, dne 14. februarja: 26, 14, 2, 45, 51.

79

Povabilo

k glavni seji društvenikov založnice (Vorschusskasse), katera se bode vršila v nedeljo, dne 1. marca t. l. predpoldne ob 9. uri v družbeni pisarni pri Jagodiču.

Dnevni red:

1. Sklep računa za leto 1902,
2. volitev treh preglednikov za račune,
3. določba remuneracije uradnikov in slug,
4. določba obrestne mere vlog in posojil,
5. izvolitev enega novega odbornika namesto po § 23. pravil izključenega nadzornika.
6. odobrilo izstopov več udov.
7. odobrilo vstopa več udov,
8. sklep o porabljenji čistega dohodka za leto 1902.
9. Različni predlogi.

Slov. Bistrica, dne 17. februarja 1903.

819

G. Jagodič, ravnatelj.

Josef Goriupp

usnjari v Ptiju, Bürgergasse št. II, od dravskega mosta navzgor.

Moja usnjarska obrt je najstarejša v celiem mestu Ptiju, ker se je že ustanovila v letu 1752.

Jaz kupujem konjske, goveje, svinske in teleče kože po najvišjih cenah.

Izdelujem tudi iz vsakovrstnih kož po najnovejši modi usnje (leder) in zahtevam za to delo jako malo plačilo.

Priporočam tudi vsem čevarjem mojo veliko zalogo vsakovrstnih izdelanih kož in vseh v to stroko spadajočih reči, katere prodajam na debelo in na drobno. Pismenim naročilom se takoj ustreže.

820

S spoštovanjem

Josef Goriup, usnjari v Ptiju, Bürgergasse št. II.

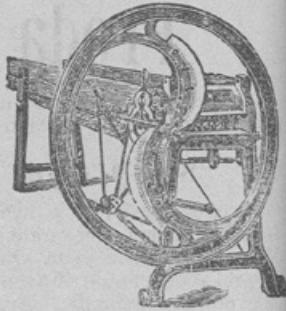

Franc Schütz pri Sv. Trojici v Slov. gor.

zastopnik najboljše fabrike za stroje

Ph. Mayfarth-a iz Dunaja

prodaja

mlatilnice, slamoreznice, stroje za jabolke mleti ter sploh vsakovrstne stroje.

Stroji se lahko tudi pri njem ogledajo in se lahko plačujejo na obroke (rate). Blago je vso zanesljivo.
Pogoji so zelo ugodni.

781

Pristni srebrni močni poročni prstani

z vrezanim imenom, eden komad od 40 krajcarjev višje; kakor tudi

lepi beli nikelnasti poročni prstani eden komad od 10 krajcarjev višje, se dobijo po najnižjih cenah samo pri izdelovalcu

Jos. Gspaltl

zlatar in srebrar v Ptiju.

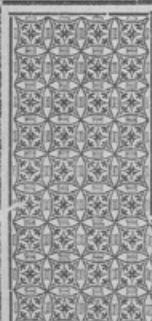
588

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica v Ptiju.

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Dalša pojasnila daje gosp. Jos. Kasimir in v kopališču samem.

Hiša v Zaverču št. 16

ki stoji tik okrajne ceste in je pripravna za kakega penzionista ali rokodelca, se z vrtom za zelenjavo in sadonosnikom iz proste roke pod prav ugodnimi pogoji proda. Polovica kupnine ostane lehko vknjižena. Ta hiša prodajala se bode dne 29. marca t. l. tudi na prostovoljni dražbi na licu mesta. Pojasnila daje lastnik Freiensfeld, Freudenergerstrasse št. 12 v Celovcu.

793

Carl Hantich

državno izpršani nadlogar, gozdarski zemljemerec in oblastveno potrjeni civilni zemljemerec v Mariboru

Priporoča se v zanesljivo izvrševanje vseh v geometrično in gozdarsko svrhu spadajočih del. 607

Pozor

beciklisti, krojači in šivilje!

Popravila becikelnov, šivalnih strojev in poljedelskih strojev se najbolje in najceneje izvršijo.

V zalogi imam vedno nove vsakovrstne del (Bestandteile) za stroje.

Prodajam poljedelske, gospodarske stroje na obroke iz najboljših tovarn.

Sem temeljito izvezban mehaniker, ker služboval sem že v Ameriki in na Angleškem.

Tudi imam v zalogi vedno že rabljene in dobro ohranjene becikle od 30 gold. dalje.

S spoštovanjem **Anton Fink**

777 mehaniker v Ptiju, Postgasse štev. 14

Odvetnik dr. Oskar Orosel

dovoljuje si slavnemu občinstvu naznaniti, da se je dne 1. februarja 1903 s svojim dosedanjim sodnjom, gospodom odvetnikom dr. Julijus Feldbachom v Mariboru razdružil in odprl svojo

805

odvetniško pisarno

dne 1. februarja 1903 v Mariboru

Mariengasse št. 10, nasproti sodiščnemu poslopju.

Dobro znana kolarska obrt

se proda zaradi bolezni prav po ceni. K obrti spada hiša dvema sobama in kuhinjo. Zraven hiše je vrt, nekaj vinskih trt in sadnega drevja. Hiša se proda lahko tudi brez obrt. Ker je pripravna tudi za kakšno drugo obrt. Ponudbe je prijeti pod naslovom: Janez Mačuh, kolarski mojster v Ptiju.

4 pari čevljev za samo 2 gld. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje 1 par moških in en par ženskih modnih čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vsi 4 pari za 2 gld. 50 kr. Pri naročilu zadostuje dolgost. Pošilja se proti poštemu povzetju. Zaloga čevljev

Jungwirth, Krakov 21. Poštni predal 29.
Neugajajoče se vzame takoj nazaj.

462

*****
Črevljarnjem Priporočava fini žamet (Schuhamt), lastin in vse kar rabi črevljarn za izdelovanje finega, pa tudi močnega in trpežnega obuvala. Cena jako nizka, blago dobro.

Brata Slawitsch, Ptuj.

705

*****

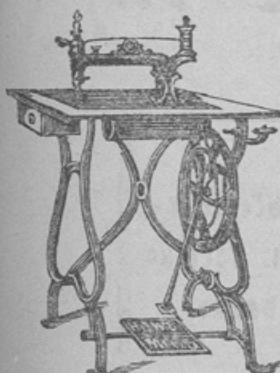
Priporočam razun mojega špecerijskega, materialnega in barvnega blaga:

Ogersko melo po 11, 12, 13, 14, 15, kr., vajnperle, rozine, fige, rožiče in kvas. Vsakovrstne dišave (gvirce), salpeter, smolo. Špeh, svinjsko mast, maslo, švicarski sir, sol, in harinke. Riž po 10, 12, 14, 16, 18, 20. kr. Kavo po 1 gl., 1 gl. 20, 1 gl. 40, 1 gl. 60, 1 gl. 80. Sladkor v grudah, kockah in zdrobljen. Spiritus za goreti, za žganje in jesih delati. Mast za čevlje mazati in mast za vozove. Vsakovrstne farbe, firnež ter pentin, in vsakovrstno blago najboljše vrste in po najnižjih cenah.

Jos. Kasimir v Ptiji

poleg „Štajerca“, kjer je bila poprej moja trafka.

707

Brata Slawitsch

v Ptiju

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . .	70 K	—	h
Singer Medium	90	“	”
Singer Titania	120	“	”
Ringschifchen	140	“	”
Ringschifchen za krojače . .	180	“	”
Minerva A	100	“	”
Minerva C za krojače in črevljarnje . . .	160	“	”
Howe C za krojače in črevljarnje . . .	90	“	”
Cylinder Elastik za črevljarnje	180	“	”
Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno.			765

Franz Schosteritsch

Ustanovljeno
1803.

pri sv. Vidu niže Ptuja.

Ustanovljeno
1803.

Trgovina špecerijskega, železnega, manufakturskega blaga in deželnih pridelkov.

Zaloga najfinješke parne moke.

Kupuje vedno

Prodaja tudi

jajce, maslo, puter, ērešnje, višje, hruške, marulice, slive, breskve, jabolke, grozdje, kostanje, orehe, jedilne gobe, krompir, fižol, čebul, česenj, zrnje, hren, murke, strd, kuretino, škafe, itd. po najvišji ceni.

Zamenjevajo se razne vrste zrnja za moko.

zamet, špeh, žito, koruzo, repno, laneno, runkelnovo in detelno semen, rašijo, galicijo, žveplo, najboljo gumo za cepljenje trsja, različno železo za voze, pluge in gatre, nareto oblačilo, koce, odeje štrozoke, belo in plavo platno, druk, zajg, furo, parhent i. t. d. po najnižji ceni.

Toči se tudi dobro pivo, domače žganje, vino in tukla.

 Zaloga vsake vrste travnih, vrtnih in poljskih semenov od že povsod sloveče firme **ED. MAUTHNER**, Budapest.

808

 Vino domačega pridelka za krčmarje liter po 15 do 20 kr.

Hans Wouk

vinski trgovec

v Poljčanah na kolodvoru (bahofu)

naznanja slavnemu občinstvu, posebno kmetovalcem in posestnikom, da je z dne 1. okt. otvoril v svoji hiši

trgovino z mešanim blagom.

Ima vsakovrstno špecerijsko, sukneno, platneno in galerijsko blago ter železnino v obilni zalogi.

Blago je popolnoma novo in frišno ter se dobiva vse po najnižjih cenah.

Kupuje tudi jajca in vsakovrstne druge poljske pridelke po najboljših cenah.

Na obilno prodajo in kupovanje se priporoča

810

Hans Wouk.

Dr. August plem. Plachki

naznanja s tem uljudno, da je prevzel

odvetniško & pisarno

gospoda

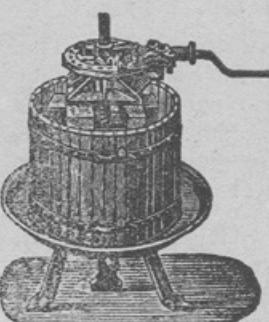
dr. Ambrositscha v Ptiju

nasproti nove pošte.

766

Vse stroje za poljedeljstvo in vinorejo.

Brizgalnice za sadno drevje
z mešalom za mešanino iz bakra in vapna
tako, da se najedenkrat na dve cevi hrizga,
brizgalnice (strealjke) za sadjino
drevje z natanko namjereno
petrolmešanicu,

svetilnice na acetilen,
da se ulove leteči hrošči
hidravlične stiskalnice za vino,
stiskalnice za vino in ovoče s diferencialnim
pritiskom

stroje za drobljenje stiskalnice,
čisto nove mline za grozdje,
nove priprave proti peronospori in za žvepljenje,
sesalke za vino, cevi za vino,
kakor tudi vse druge stroje za poljedeljsvo, kot
zbivalnike (trieure), mlatilnice,
vitale (gepel) i. t. d.
razpošilja kot specialitete po najnižjih
tovarniških cenah

IG. HELLER, DUNAJ,

768 II., Praterstrasse 49.

Cenilniki zastonj in franko.

Dopisuje se v vših jezikih

hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. poš-
tno-hranilničnem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Občinska hranilnica

• Ormoži

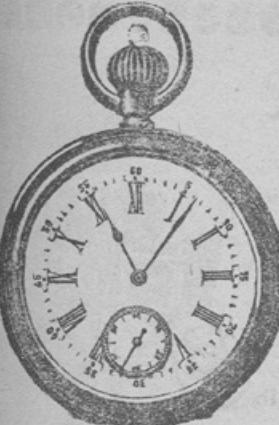
(Gemeinde-Sparkasse in Friedau) obrestuje vloge po $4\frac{1}{2}\%$ in jih sprejema

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne in vsako nedeljo od 9. do 11. ure dopoldne.

Obresti se pripisujejo polletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobijo isti popolnoma $4\frac{1}{2}\%$ obresti.

Ravnateljstvo.

656

Karl Penteker

urar, srebrar in zlatar 598
glavni trg št. I Ptuj glavni trg št. I
tik mesarja gospoda Luttenberger-ja
priporoča svoje

ure, prstane, verižice za ure in uhane.

Vse po najnižji ceni.

Za vse ure se jamči. Švicarske žepne ure iz niklina za

tri goldinarje in dražje. Srebrne žepne ure od 4 gold. 50 kr. naprej. Budilnice za 1 gold. 50 kr. in više. Vsa popravila se točno in hitro izvršijo in se za nje jamči.

Opozorjam še mojo bogato zalogu uhakov in prstanov iz srebra, zlata in drugih kovin. Srebrni prstani za zaročence od 40 kr. naprej.

Svarilo!

Naznanjam slavnemu občinstvu v Ptiju in v okolici, da se I. ptujska mehanična delavnica za popravila šivalnih strojev, bicikelov, glasbenih avtomatov in hišnih telegrafov ter delavnica za poniklanje nahaja več v Poštnih ulicah (Postgasse) št. 14, tudi ne več na Florijanskem trgu, ampak

809

v Barvarskih ulicah (Färbergasse) št. 7.

Vsakovrstni deli za šivalne stroje se dobijo po najnižjih cenah.

Spoštovanjem Gertrud Spružina.

Allein sahter Balsam
aus der Schulzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rehbach-Sauerbrunn.

Pri slabem prebavljanju in njegovimi postranski posledicami, kakor pri kolcanju, pri zgagi, pri napenjanju želodec in sploh, ako se v človeku preobilno napravi kislina; ako ima čut, kakor da bi bil preveč napolnjen itd., se naj vzame na en košček sladkorja 20 do 40 kapljic A. Thierry-jevega balzama.

S tem se doseže, da takoj nehajo bolečine, da se ukrepi želodec in poneha kašelj. Ta balzam je tudi za zunanj porabo ter vpliva na rane tako, da kmalu zacelijo in več ne skelijo.

Posebno naj se pazi na zeleno, v vseh državah zaznamovano varstveno znamko (marko) nuno in na zavitek, v katerega so vtisnjene besede Ich dien. Brez teh znamenj naj se vsako drugo tako zdravilo kot nepravo ne sprejme.

Dobiva se ta balzam po pošti (frankirano) brez vskih drugih stroškov, in sicer 12 malih ali pa 6 večjih steklenic za 4 krone, katere se morajo prej poslati. Naslov je: Apotekar Thierry (Adolf), lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.

A. Thierry-jevo pristno centifolijen vlačilno mazilo je najkreplejšo vlačilno mazilo, katero s tem, da povroči temeljito čiščenje, bolečine olajšuje in to še pri tako zastarelih ranah. To mazilo odstrani skozi onečitanje v rani se nahajajoča tuja telesca vseake vrste. S pošto 2 lončka 3 korne 50 vinarjev.

Apotekar Thierry (Adolf), lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.

Ogibje naj se ponarejenja in pazi na gornjo na vsakem ločku vžgano varstveno znamko in firmo.

745

Veliko presenečenje!

Še nikoli take priložnosti.

500 kosov za samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena, 36 ur tekoča, precis. anker-ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, 1 mod. kravata za gospode, 3 fine žepne rute, 1 prstan za gospode z imit. žlahtnim kamnom, 1 nastavek za smodke, 1 eleg. broša za dame, 1 lepo žepno zrcalo, 1 usnjati mošnjiček za denar, 1 žepni nožič, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za na prsa; vse iz double-zlata s patentovano zapono 1 lepi album s 36 slikami, 6 komarov simeh vzbujajočih predmetov za mlade in stare, 1 jako koristno navodilo za zlaganje pisem. 20 pisarniških predmetov in še 400 različnih predmetov, ki so jako potrebni. To vse skupaj z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, velja samo skozi Dunajsko razpošiljalnico

Ch. Jungwirth, Krakau f 14.

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Josef Pirich mlajši

usnjari v Ptaju št. 2 pri mostu

naznanja, da kupuje goveje, svinske, konjske in teleske kože po najvišjih cenah.

Izdeluje vsakovrstne kože po najnovejši stroki in najceneje.

Priporoča svojo bogato zalogu domačega, vsakovrstnega usnja in drugih potrebščin za čevljarje na drobno in debelo. Pismena naročila se izvršijo točno, Kdor poskusi pri meni kupiti enkrat, kupil bode rad -večkrat.

776

Kranjski redilni prašek za prašiče.

Spodaj podpisani uljudno naznanja, da tudi on prodaja Trnkoczyjev kranjski redilni prašek za prašiče, katerega firma Trnkoczy v tem listu na drugem mestu oznanja.

H. Mauretter v Ptaju.

798

Meščanska parna žaga.

Na novem lenthnem trgu (Lendplatz) v Ptiju
zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova
parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hodi i. t. d. po zahtevi takoj raz-
žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spa-
hati i. t. d.

30

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom razpošilja
zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarne za ure in eksportna hiša zlatnin

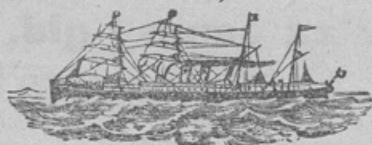
Most št. 194 (Brüx) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . . gld 3·75
Prava srebrna remontoarka . . . . . 5·25
Prava srebrna verižica . . . . . 1·20
Nikelasti budilic . . . . . 1·75
Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate
in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč pri-
znalnih pisem.

Ilustrirani katalog zastonj in poštnine prosto. 510

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekla-
danja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana.
— Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 34. 537

Stavbinsko podjetje.

Ladislaus Johann Roth

inžener in oblastveno aut. mestni stavbni mojster

Gartengasse (hotel Strauss) Celje Gartengasse (hotel Strauss)

Stavba mostov iz kamna, cementa in železa, tudi stavba
mostov za silo.

Vodna stavba: stavba turbin, jezov in zatvornic iz lesa,
kamna in cementa, kakor reguliranje potokov in rek,
varstvena naprava obrežij, priprave za osuševanje,
sploh voda dela v vsakem obsegu.

Razen teh del prevzemlje ta firma tudi brezhibno postavljanje mašin in druga fundamentna dela iz petona, trotoarje iz
petona, petonska tla, tlakanje z ali brez da bi se plošče priskrbele, kakor tudi vse v to stroko spadajoča dela. — Pojasnila
in proračune podeljuje firma na željo radovoljno in po najkulantnejših pogojih.

Stavbinsko podjetje Ladislaus Joh. Roth

inžener in oblastv. aut. mestni stavbni mojster.

523

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Pauko.

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v **Trbovljah**

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in ar-
hitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote
daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane iz-
vrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5. 744

Prosim brati!

Podpisani priporočam svojo bogato
zalogu posebno v Švici nakupljenih žla-
tih in srebrnih ur, veliko zalogu zlat-
nine in srebrnine po čudovito nizkih
cenah.

Sreberna oklepna verižica	30 cm dolga, 15 gramov težka	gld. 1·10
"	" 30 "	20 " " 1·40
"	" 30 "	50 " " 3·20
"	" 30 "	100 " " 5 "
Ura budilka	gld. 1·50 in " 1·90.	— Sreberne žepne ure od gld. 4 — dalje, nikelnaste gld. 2·50.

Prosim zahtevajte veliki cenik, katerega pošiljam zastonj in poštnine prosto
Franz Čuden, urar in trgovina zlatnine in srebrnine, delničar prve švicarske
tovarniške družbe ur v Bilu in Genovi, zalačatelj c. kr. dolenske železnice.

Ljubljana, glavni trg.

Vse blago je pri c. kr. kontroličnemu uradu puncirano.

746

Vozičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa
tudi take za ležati, imata vedno
v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch

770 v Ptiju.

Cena: 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kron.

Stavbinsko podjetje.

Ladislaus Johann Roth

inžener in oblastveno aut. mestni stavbni mojster

Stavba cest in potov, kakor tudi traciranje taistih.

Podzemska dela: (Tiefbauten) kanaliziranje, polaganje
cevij, vodovodne stavbe.

Stavbe na površju (Hochbauten) in sicer: vile, hiše in
gospodarska poslopja, fabrike in javna poslopja,
adaptacije vsake vrste.

Tisk: W. Blanke v Ptiju.